

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

§. III. An iuspatronatus, quod destructa ecclesia, vel Capella extinctum fuit,
illa reaedificata reuiuiscat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

pro duabus partibus pertineret ad laicum, & pro vna tantum ad ecclesiam. Sed contrarium nouissime resoluit Sac. Congr. Concilij in vna Pisana sub die 5. febr. 1628. videlicet non requiri concursum in collatione ecclesie parochialis Iurispatronatus mixti, idest partim ecclesiastici, & partim laicalis, ut refert idem Barbof. qui propterea a prima opinione in vltima impressione recessit.

S. III.

An iuspatronatus, quod destructa ecclesia, vel Capella extinctum fuit, illa reedificata reuiuiscat.

21 **A**lij negat, etiamsi reficiatur ecclesia ex eadem materia; putant enim, omne ius, quod quis in priori ecclesia habebat, ea semel destructa periisse. ita glos. in cap. 3. ver. fundatores, & ibi Barbof. num. 8. de Iurep. & communere dicit Roch. de Curt. eod. tit. in ver. construxit num. 14.

Alij vero contrariam sententiam tuentur: Dico igitur quod primus patronus ratione fundi adhuc esset Patronus in ecclesia reedificata, si super eodem fundo reedificetur: idemque dicendum est de Patrono ratione dotis, dummodo sufficienter dotauerit iuxta glos. communiter receptam in c. quicunque 16. q. 7. quamuis enim Vulp. in Prax. iudic. cap. 49. num. 6. teneat, quod si Episcopus consentiat constitutioni dotis incongrue,

illamque approbaverit, adhuc iuspatronatus acquiritur: nihilominus contraria sententia verior videtur, ut scilicet dotans insufficienter etiam de consensu Episcopi iuspatronatus minimè acquirat, ut cum alijs sentit Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 70. n. 11. & 12. ubi etiam refert Sac. Congr. ac Rote Romanae decisiones. remittitur autem arbitrio Iudicis, quæ sit dos sufficiens, & quæ insufficientis, ut dicunt Doctores communiter.

23 Ex quo fit, ut neque acquiratur iuspatronatus ex augmento dotis, nisi constet, dotem primam fuisse amissam, & nouam sufficientem constitutam Roch. da Curt. loco cit. num. 14. Ricc. in Prax. for. eccles. par. 1. ref. 161. & in collect. de cis. 2453. par. 6.

24 Obserua tamen, quod in hoc casu amissionis dotis non potest alius in præiudicium primi patroni de nouo dotare absque illius consensu, & eo prius non requisito, an dotare velit, Abb. in cap. 3. num. 9. ver. item debet requiri de iurepatr. Host. ibidem numer. 4. ver. sequum est, & alij, quos refert & sequitur Barbof. d. all. 70. n. 16.

25 Quare si ecclesia, vel Capella reperiatur constructa sine dote, dotans illam sufficienter efficeretur Patronus ratione dotis vna cum alijs, qui grant Patroni ratione fundationis, & constructionis, etiam sine expressa reservatione glos. in c. pie mentis 16. q. 7. Vulp. in Prax. Iudic. cap. 49. num. 5. & 6. Card. Caualer. decis. 265. num. 4. & hoc procedit etiam, quando plures

res simul dederunt dotem sufficientem, licet quilibet modicum, quia tunc omnes erunt Patroni: & idem dicendum est, si plures dederunt fundum, vel plures construxerunt *Abb. in rubr. de Iurepatr. num. 6. Sylu. in ver. Iuspatronatus num. 2. & alij apud Barbof. loco cit. d. all. 70. num. 11.* & ideo si alter dedit praparamenta in constructione, & alter operas, omnes iuspatronatus acquirunt *Io. Andr. in cap. nobis num. 6. eod. tit. de Iurepatr.*

26 Secus effert, si ecclesia constructa, vel dotata sit ex eleemosinis relictis, seu donatis per singulares de vniuersitate: tunc enim ecclesia erit libera, nec esset de iurepatronatus singulorū, nec vniuersitatis *Caualer. dec. 159 num. 9.* nisi fortè fundata, vel constructa, aut dotata sit à Ciuitate, populo, plebe, vel vniuersitate ratione communitatis, & eius nomine, *ut cum Lambert. obseru. Barbof. d. all. 70. numero. 11. post med.*

27 Nulli autem acquiritur Iuspatronatus ex causa constructionis, seu foundationis, aut dotationis, nisi id fiat auctoritate Episcopi *cap. nobis de Iurepatr.* Vnde si quid horum fieret sine Ordinarij consensu, reliquū habentes consensum, essent Patroni. *Io. Andr. in d. cap. nobis num. 6.* prapsumitur tamen ex cursu decem annorum interuenisse consensum. Diocesani in constructione ecclesie, vel Capellæ, quando in ea publicè sunt celebrata diuina, *late Gabr. de Prapsumpt. concl. 1. n. 1*

& 9. item probatur talis consensus ex ædificatione Capellæ cum insignibus, & armis, & ex visitatione eiusdem Capellæ vti de Iurepatronatus, *ut decisum nescit Ricc. in Prax. par. 3. ref. 29.*

Quæres, an Patronus, qui ædificauit ecclesiam, seu Capellam sine dote sufficenti pro victu Sacerdotis, pro luminarijs, fabrica, & alijs necessarijs, possit ad hæc præstanda adhuc compelli.

28 Resp. affirmatiuè, etiam si ecclesia fundata fuerit auctoritate Episcopi sine huiusmodi dotis assignatione *glos. in cap. nemo ver. custodum de consecr. dist. 1. vbi etiam dicit, quod ad hæc hæres etiam fundatoris tenetur Ricc. in Prax. for. eccles. par. 4. ref. 338. Barbof. de offic. & pot. Episc. p. 3. all. 64. num. 16. Bellett. tit. de cler. debit. §. 15. num. 2. & 3. Vulp. in Prax. Iudic. cap. 49. nu. 6.* alias non dotando amittit Iuspatronatus *Barbof. & Ricc. locis cit.* si verò fundator, & eius hæredes non sint soluendo, ad id tenebitur Episcopus; quia non aliter suum consensum foundationi ecclesie præstare debet, quam illi assignata dote *cap. cum sicut iuncta glos. de Consecr. eccles. Pi. sec. in Prax. Episc. par. 1. cap. 5. num. 2.* quemadmodum tenetur etiam prouidere illi, quem ordinat sine titulo *iuxta cap. cum secundum de Præb.* Quoad Capellas verò in ecclesijs constructas requiritur dos in ijs tantum, quæ constructæ sunt pro celebratione missarum, non autem si constructæ sint ad ornatum ecclesie: tunc enim sufficit, ecclesiam

G g suis

fuisse dotatam iuxta veriorē
opinionem, quā sequitur Genuens.
in Prax. Archiep. cap. 91. num. 1. &
alij.

- 30 Dico 2. quod quando ecclesia
reficitur ex eadem materia, an-
tiquus Patronus ratione lapidū,
fundamentorum, lignaminum,
& aliarum rerum, si quæ super-
sunt ex ecclesia destructa, rema-
nebit Patronus, & nouus reedifi-
cator ratione reliquarum expē-
sarum ius patronatus acquirat, &
erunt simul Patroni ex hac cau-
sa constructionis, vt constat ex
prædictis, & d. Lambert. de Iu-
repatr. lib. 1. par. 1. q. 6. princ. art. 4.
nu. 8. & seq. Quod autem acqui-
ratur Ius patronatus ex refectione,
vel reedificatione, decisum
refert Ricc. in Collect. decis. 485.
quod intellige tribus concurren-
tibus conditionibus, primò, vt
adsit consensus Episcopi, secun-
dò vt ecclesia funditus sit destru-
cta: tertio, vt totaliter restaure-
tur iuxta glossam d. cap. 3. ver. fun-
datores, & ibi Barbos. num. 7. de
Iurepatr. vnde non sufficeret fū-
dare, & construere ecclesiam,
sed requiritur illius perfectio: &
ided si quis cepit tantum ædifi-
care ecclesiam, & alius perficiat,
perficienti acquiratur ius patro-
natus, idem Barbos. de offic. & pot.
Episc. par. 3. all. 70. num. 8. vbi ci-
tat. Garo. de Benef. par. 5. cap. 9. nu-
mer. 44. Zech. de Benefic. cap. 12. n.
2. & alios.

§. IV.

An ab ecclesia amoueri possint Pa-
troni insignia absque eiusdem
Patroni licentia.

- 32 **R** Esp. absque Patroni iniuria
amoueri, seu deleri non
posse Bart. in l. 2. §. nec eius nomi-
ne ff. de oper. publ. Cepoll. de seruit.
Urban. præd. cap. 71. de Pictur. nu.
10. Gratian. discept. 210. num. 49.
vnde delentes, seu amouentes si-
ne licentia Patroni puniuntur ar-
bitrio Iudicis, etiamsi esset Re-
ctor, seu Administrator ecclesiæ
Cepoll. loco cit. Genuens. in Prax.
cap. 91. num. 3. Paris. cons. 149. nu-
mer. 12. par. 4. Ricc. in Prax. for. ec-
cles. par. 1. ref. 578. immò nec Epi-
scopus potest ea auferre, nisi gra-
uissima causa id postulet, etiamsi
familia esset extincta, vt trad.
idem Ricc. in Prax. par. 4. ref. 278.
presumitur enim, huiusmodi insi-
gnia fuisse apposta per Patronū
ad conseruationem sui iuris Rip.
in cap. cum ecclesia nu. 97. de caus.
33 possess. & Propriet. nam per talia
insignia alicuius familiæ sculpta
in ecclesia probatur Ius patrona-
tus. Rot. dec. 518. p. 1. Recent. quam
refert Barbos. de offic. & pot. Episc.
par. 3. all. 72. num. 50. quod intel-
lige concurrentibus alijs admi-
niculis, vt d. Ferentill. ad Burat.
decis. 323. num. 20. vbi plures Rotæ
decisiones refert, vnde probaretur
Ius patronatus, si constaret, talia
insignia apposta fuisse in funda-
tione, vel esse ita antiqua, sicut
est